

นุชนาถ สนามไชย, ว่าที่ร้อยตรีหญิง 2555: การใช้ภาษาในบทความแสดงความคิดเห็น
ทางการเมืองของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ: ศึกษาเฉพาะกรณีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์สุพัตรา อินทนะ, Ph.D. 214 หน้า

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะการใช้ภาษา ด้านการใช้คำ ประโยค
ภาพพจน์ องค์ประกอบ และกลวิธีแสดงความคิดเห็นในบทความแสดงความคิดเห็นทางการเมือง
ของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ กรณีเหตุการณ์ชุมนุมทางการเมือง โดยศึกษาข้อมูลจากเหตุการณ์วัน
มหาวิปโยค 14 ตุลาคม พ.ศ. 2516, เหตุการณ์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519, เหตุการณ์พฤษภาทมิฬ 17-20
พฤษภาคม พ.ศ. 2535 เหตุการณ์ชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย และ เหตุการณ์
ชุมนุมของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) เดือนกันยายน พ.ศ. 2548-
พฤษภาคม พ.ศ. 2553 รวมทั้งสิ้น 5 เหตุการณ์

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ลักษณะการใช้ภาษาด้านการใช้คำ มี 8 แบบ คือ การใช้คำทับศัพท์
ภาษาต่างประเทศ การใช้คำเรียกบุคคล การใช้สมญานาม การใช้คำย่อ การใช้คำตัด การใช้คำ
เลียนเสียงพูด การใช้คำภาษาพูด และการใช้คำซ้ำ ด้านการใช้ประโยคตามเจตนาของผู้ส่งสาร
พบว่ามีการใช้ประโยค 4 ประเภท คือ ประโยคคำสั่ง ประโยคขอร้องหรือชักชวน ประโยคคำถาม
และประโยคบอกเล่า ด้านการใช้ภาพพจน์ พบว่ามีการใช้ภาพพจน์ 9 ประเภท คือ การใช้อุปมา
การใช้อุปลักษณ์ การใช้สัญลักษณ์ การใช้นามนัย การใช้อธิพจน์ การใช้บุคลาธิษฐานหรือบุคคลวัต
การใช้ปฏิพจน์ การใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ และการใช้การกล่าวอ้างถึง โดยผู้เขียนได้ใช้ภาพพจน์
ในเชิงเปรียบเทียบนำมาสนับสนุนความคิดเห็นต่อเรื่องราวที่เขียนในบทความนั้นๆ เพื่อสร้างภาพ
และความรู้สึกให้เกิดขึ้นกับผู้อ่านให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการศึกษาองค์ประกอบของบทความแสดงความคิดเห็นพบว่าบทความแสดงความคิดเห็น
ประกอบ ด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน คือ ชื่อเรื่อง ความนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป ด้านกลวิธีแสดง
ความคิดเห็น พบว่ามีการใช้กลวิธีแสดงความคิดเห็น 4 ประเภท คือ การอ้างอิง การยกตัวอย่าง การ
เปรียบเทียบ และข้อเสนอแนะ ซึ่งพบทั้งในบทบรรณาธิการและบทความแสดงความคิดเห็นทาง
การเมือง เพื่อให้ผู้อ่านเชื่อหรือคล้อยตามความคิดเห็นของผู้เขียน